

Contactgegevens:

Consulent oogheelkunde microbiologie 71706
 Dienstdoende viroloog 71762
 Laboratorium ontvangst virologie 58435/6
 Laboratorium ontvangst materiaal diagnostiek 58829

Jolanda de Groot 73816:
Consulenten Oogheelkunde MMB:
 Anne Wensing, virologie 73611/59558
 Florine Frakking, microbiologie 73913
 Pieter-Jan Haas, microbiologie 74757

Aandoening	Oogmateriaal	Transportmateriaal	Bewaarconditie Afgifte loket 22 (G.04.427)	Buiten kantoor tijd (nis naast loket)
Endoftalmitis	VOK en/of Glasvocht >100 µl (incl. schimmelkweek)	Steriel eppendorfvaatje of afnamespuitje met afsluitdop		Direct afgeven Overleg dienstdoende arts-microbioloog Stoof (kamertemp)
Uveitis	Zie apart protocol VOK >100 µl voor een volledig diagnostisch pakket Met serum voor GWC/ lokale antistofbepaling	Oogvocht serologie Steriel spuitje.of epje		Tot 72h: kamertemperatuur Bij voorkeur koelkast
		Oogvocht PCR Steriel spuitje of epje		Tot 72h: kamertemperatuur Bij voorkeur koelkast
Conjunctivitis				
- bacterieel	Conjunctivaswab	Droge wat (zonder transportmedium).		Afgifte <24h Koelkast
- bacterieel neonaat (<i>N.gonorrhoeae</i> , <i>C. trachomatis</i>)	Conjunctivaswab voor PCR	Oogwat in COBAS of Oogwat in UTM		Tot 72h: kamertemperatuur Daarna ongeschikt voor bewerking Let op: niet geschikt voor kweek
	Conjunctivaswab voor gonococce kweek	Transwab/Charcoal medium		Direct afgeven, niet in koelkast. Anders ongeschikt voor bewerking Direct afgeven NIET in koelkast
- viraal	Conjunctivaswab	Oogwat in UTM		Tot 72h: kamertemperatuur Daarna ongeschikt voor bewerking Bij voorkeur koelkast
	Traanvocht	Schirmer filtreerpapier aan de lucht gedroogd		Tot 48h: kamertemperatuur Daarna ongeschikt voor bewerking Kamertemperatuur in plastic zakje met desiccant

Aandoening	Oogmateriaal	Transportmateriaal	Bewaarconditie Afgifte loket 22 (G.04.427)	Buiten kantoor tijd (nis naast loket)
Keratitis – Ulcus cornea				
- Bacterieel, geen contactlens	Corneaswab	Droge wat 	Afgifte <24h	Koelkast
- Viraal	Corneaswab	Oogwat in UTM 	Tot 72h: kamertemperatuur Daarna ongeschikt voor bewerking	
	Schirmer	Schirmer filtreerpapier aan de lucht gedroogd 	Tot 48h: kamertemperatuur Daarna ongeschikt voor bewerking	Kamertemperatuur in plastic zakje met desiccant
EXTRA AFNAMES op indicatie:				
- Indien contactlens:	Contactlens Contactlensvloeistof	Steriele container	Afgifte <24h	
- Verdenking anaeroben:	Corneaswab	Wat met Stuart medium 	Afgifte <24h	Koelkast
- Verdenking <i>Acanthamoeba</i> spp:	Corneaswab (PCR)	Droge wat (extra afname naast PMO kweek) 	Altijd overleg 71706/74339 Verwerking <4-8h: bewaren bij kamertemperatuur Anders tot 24h bij 2° tot -8°C.	Koelkast
	Corneaschraapsel (Kweek + PCR)	Corneaschraapsel in steriele container met aantal ml amoebenzout 	Overleg 71706/74339	
- Verdenking schimmel:	Corneaswab	Droge wat 	Afgifte <24h	Stoof (kamertemp)
	Naast corneaswab evt corneaschraapsel	In overleg 71706/74339: direct preparaat en/of directe inoculatie	Analist microbiologie komt dan naar afdeling oogheelkunde	
- Bij verwijderen corneahechting:	Corneahechting	Steriele container 	Afgifte <24h	Koelkast

Afgifte materiaal laboratorium MMB, loket 22. Huispostnummer G.04.427 (zie ook scoop: <http://www.umcutrecht.nl/nl/medischmicrobiologie>):
Maandag tot en met vrijdag van 8:00 tot 16:00 uur. Zaterdag van 8:00 tot 12:00 uur. Zon- en feestdagen van 8:00 tot 11:00 uur.

PROTOCOL AFNAME MATERIALEN OOGHEELKUNDE VOOR MEDISCH MICROBIOLOGISCH ONDERZOEK versie 25-5-2016

Appendix:

Aandachtspunten correcte afname en transport van materialen:

- Snel en correct transport van materiaal naar laboratorium
- Voorkomen van uitdroging van het materiaal
- Voorkomen van overlijden bacteriën (met name moeilijke groeiers, oa anaeroben, gonococcen) en verval van genetisch materiaal bij PCR onderzoek
- Transportmedium nodig voor stabiliteit DNA/RNA voor moleculaire diagnostiek
- Afname corneaschraapsel: In overleg met arts-microbioloog (71706/74339) directe inoculatie mogelijk, bv bij geen reactie op antibiotica of verdenking Acanthamoeba keratitis. Een speciaal opgeleide analist komt dan met de kweekmedia naar de polikliniek oogheelkunde.

Mogelijke afname materialen:

- Droge wat:
 - o Bacterieel
 - o Gist, schimmel
 - o Acanthamoeba PCR
- Wat in transportmedium:
 - o stuart bij anaeroben
 - o transwab/charcoal bij gonorrhoe kweek (ooguitstrijk pasgeborenen). Niet in koelkast!
 - o COBAS Swab kit of wat in UTM bij Chlamydia/ gonorrhoe PCR
 - o Wat in UTM bij viraal, PCR
- Container (steriel epje, potje):
 - o Corneaschraapsel: indien geen directe inoculatie (zie boven): potje met fysiologisch zout
 - o Corneaschraapsel of lenzenvloeistof in potje met amoebenzout bij Acanthamoeba kweek
 - o Voorste oogkamervocht=punctaat
 - o Glasvochtbiopt in container
 - o Contactlens
- Objectglasje = direct preparaat

Afname materiaal voor bacterieel en/ of schimmelkweek:

- Swab zonder medium (behalve bij langdurig transport of bijzondere verwekkers)
- Bij pus of lang transport stuart wat (anaeroben)
- Materiaal in container
- Bij gonococcen transwab/charcoal (en **niet** in koelkast!). Voor PCR zie onder.
- In overleg direct preparaat/directe inoculatie (schimmels)

Afname materiaal voor virussen:

- Materiaal in container
- Materiaal/wattenstok in UTM medium
- Schirmer strips
- Bij serologie/GWC tevens stolbuis

Afname materiaal voor moleculair (PCR):

- Materiaal/swab in UTM medium
- Voor Gonococcen/Chlamydia PCR COBAS Swab kit of wat in UTM
- Materiaal in container
- Droge wat (Acanthamoeba)
- MRSA sneltest wattenstok

Afname materiaal voor Acanthamoeba: Overleg met dienstdoende arts-microbioloog 71706/74339

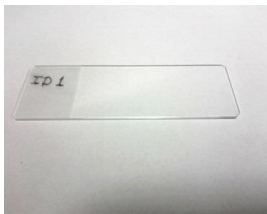
PROTOCOL AFNAME MATERIALEN OOGHEELKUNDE VOOR MEDISCH MICROBIOLOGISCH ONDERZOEK versie 25-5-2016

OVERZICHT TRANSPORTMATERIALEN:

- Objectglasje voor microscopie
- Materiaal in container
- Materiaal op/in drager (wattenstok, met of zonder transport medium)
- Corneaschraapsel direct enten op kweekmedia (in overleg met arts-microbioloog)

Objectglasje

- Bij verdenking schimmelinfectie cornea
- Geen kweek meer mogelijk!

Containers:

	Epje	Steriele container	afnamespuitje met afsluitdop
			
Gebruiken voor:	Weefsel Kleine volumina Alle diagnostiek Let op uitdrogen rechttop in koelkast plaatsen	Weefsel Kleine volumina Alle diagnostiek Let op uitdrogen	Kleine volumina Alle diagnostiek Let op uitdrogen

Wattenstokken:

	Wattenstok zonder medium	Stuart medium	Wattenstok met UTM medium (wat blijft in medium)	UTM (universeel transport medium)	COBAS medium Chlamydia/ gonorrhoe PCR	Charcoal wat (gonorrhoe kweek)	MRSA sneltest
							
		nadeel: 'verlies' materiaal in stuart medium		Remel swab pack in 3 ml UTM			
WEL gebruiken voor:	Bacteriën Schimmels/gisten Acantamoeba PCR	Als droge wat Anaeroben Moeilijke groeiers (voorkomt uitdroging)	Viraal Moleculair	Moleculair	Chlamydia PCR Gonorrhoe PCR	Gonococcen kweek Bacterieel Schimmels/gisten	MRSA sneltest
NIET gebruiken voor:	Moeilijke groeiers Anaerobe bacteriën Gonococcen Virussen Moleculair	Acantamoeba PCR Gonococcen Medium verlaagt gevoeligheid	Bacterieel Schimmels/gisten	Bacterieel (bevat conserveermiddel) Schimmels/gisten	Bacterieel Schimmels/gisten		Voor MRSA kweek droge wat of stuart!

PROTOCOL AFNAME MATERIALEN OOGHEELKUNDE VOOR MEDISCH MICROBIOLOGISCH ONDERZOEK versie 25-5-2016

Tabel meest voorkomende verwekkers per aandoening

Manual of Clinical Microbiology, 11th edition. Ed Jorgensen.

Infectie:	Meest voorkomende verwekkers
<p>Conjunctivitis</p> <ul style="list-style-type: none"> - bacterieel - bacterieel neonaat - viraal - systemische infectie 	<p><i>S. pneumoniae, S.aureus, H. influenzae, N. meningitidis</i></p> <p><i>N. gonorrhoeae, C. trachomatis</i> (inclusion conjunctivitis of trachoma)</p> <p>Respiratoire virussen</p> <p>leptospira, Hantaanvirus.</p>
<p>Keratitis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geen contactlens - Contactlens - postoperatief - Schimmel - Viraal 	<p><i>S.aureus, S.pneumoniae, enterococcen, Streptococcus pyogenes, Enterobacteriaceae, Mycobacteria</i></p> <p>Ook <i>Pseudomonas aeruginosa, Acanthamoeba</i></p> <p><i>CNS, Propionibacterium acnes</i></p> <p><i>Aspergillus, Fusarium</i></p> <p>Herpes simplex, adenovirus</p>
<p>Endophthalmitis</p> <ul style="list-style-type: none"> - post avastin - postoperatief (cataract) - endogeen - post trauma - bleb-gerelateerd - chronisch pseudophakisch - Schimmel 	<p><i>CNS, streptococcen, S.aureus</i></p> <p><i>CNS, streptococcen, S.aureus, GNS</i></p> <p><i>S. aureus, streptococci, GNS (oa P. aeruginosa)</i></p> <p><i>B. cereus</i></p> <p>Vergr strept, <i>S. pneumoniae, H. influenzae</i></p> <p><i>P.acnes</i></p> <p><i>Candida, Aspergillus, Fusarium</i></p>
<p>Uveitis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bacterieel - Viraal - Parasitair - Schimmels 	<p><i>Treponema pallidum</i> (lues), <i>Mycobacteria, Bartonella, Leptospirose, Borrelia,</i></p> <p>VZV, HSV, CMV (immuungecompromitteerd) EBV, Bof, Rubella, HIV, West-nile virus</p> <p><i>Acanthamoeba, toxoplasma gondii, Toxocara</i></p>
<p>Periorbitale cellulitis</p>	<p><i>S.aureus, Streptococcus pyogenes, H. influenzae, Clostridium spp</i></p>